

บทบรรณาธิการ

3 การบริหารจัดการพลังงาน

ถึงเวลาหรือยังที่ไทยจะต้องหันมาทบทวนระบบการบริหารจัดการพลังงานของประเทศกันใหม่ เพื่อความโปร่งใส ความเป็นธรรมในสังคม รวมไปถึงการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียของชาวไทย 66 ล้านคน ที่เป็นผู้ที่ใช้พลังงานเหมือนกับการที่ประเทศมีคณะกรรมการกฤษฎ. ที่ดูแลผลประโยชน์เรื่องคลื่นความถี่ของวิทยุ โทรทัศน์ และระบบโทรคมนาคมสื่อสารของประเทศ

ปัจจุบันไทยมีกระทรวงพลังงานและกระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่ดูแลการจัดการและการผลิตพลังงาน ซึ่งได้มอบหมายให้รัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ 5 แห่ง ที่ทำหน้าที่สนองความต้องการใช้พลังงานของประชาชนทั้งประเทศ ซึ่งประกอบด้วย

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กิจกรรมทั้งหมดมีรายได้ต่อปี เป็นจำนวนมากกว่า 1 ล้านล้านบาท โดยทั้ง 5 แห่ง มีหน้าที่เสียภาษีให้รัฐและต้องส่งกำไรบางส่วนเป็นรายได้ของรัฐ

ในอดีตตลาดของพลังงานโลกนั้น ตกอยู่ในอ้อมมือของผู้ผลิตและจำหน่าย ซึ่งได้แก่ชาติต่างๆ ที่เป็นเจ้าของแหล่งพลังงาน ซึ่งได้แก่ แร่ถ่านหิน, ก๊าซธรรมชาติ, ก๊าซปิโตรเลียมเหลว, น้ำมันดิบ, หินน้ำมัน, พลังน้ำ, เขื่อนเก็บน้ำ ฯลฯ ผู้บริโภคคือประชาชนต้องยอมให้ประเทศเจ้าของพลังงานและกิจการผลิตพลังงานตั้งราคาจำหน่ายพลังงานและกระแสไฟฟ้าตามใจชอบ

ปัจจุบันเทคโนโลยีในการผลิตกระแสไฟฟ้าและการค้นหาน้ำมันนั้นมีความก้าวหน้าสูงมากขึ้น เริ่มมีการค้นคว้าหาแหล่งพลังงานเข้ามาทดแทนพลังงานแบบดั้งเดิม ได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์, พลังงานจากน้ำ, พลังงานกังหันลม ฯลฯ ส่วนภาคเอกชนนั้นมีความสามารถผลิตพลังงานใช้เองโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาพลังงานของรัฐ

พลังงานสะอาดได้ถูกชูประเด็นเข้ามาทดแทนพลังงานรูปแบบเดิมที่ไม่สะอาด สำหรับไทยนั้นได้เริ่มส่งเสริมและให้ประชาชนมีรถยนต์ที่ใช้พลังงานขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า รวมไปถึงการที่จะมีรถที่ใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ในราคาที่ถูกลง แสงโซลาร์เซลล์ที่เคยมีราคาสูงเริ่มถูกลงทำให้ราคาน้ำมันดิบไม่สามารถชดเชยกับผู้บริโภคได้เหมือนเดิม

เมื่อไม่กี่วันที่ผ่านมา มีข่าวว่ารัฐบาลที่บริหารประเทศมีแนวความคิดใหม่ที่จะก่อให้เกิดระบบพลังงานเสรีที่เปิดโอกาสให้เอกชนทั่วไปสามารถผลิตพลังงาน โดยเฉพาะไฟฟ้าได้เองเหมือนนานาอารยประเทศที่เริ่มทำกันมานานับสิบปีแล้ว

นโยบายนี้น่าสนับสนุน การที่รัฐจะทบทวนการผลิตและการจัดหาพลังงานของประเทศใหม่ โดยคำนึงถึงความมีส่วนร่วมของประชาชนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้มีสิทธิใช้พลังงานที่ถูกและไม่ผูกขาดเป็นการตัดปัญหาการทุจริตทางอ้อมอีกด้วย